

noget saadant som ved Omfkrivningen af Sammelstat fra Daler og Stilling til Krøner og Dre, hvor der selvfølgelig i Genhold til Loven om Omfkrivning fra et Møntsystem til et andet maatte bortfalde smaa Kvantiteter; thi i Sammelstaten er Staten jo alene for sit Vedkommende interesseret og ingen Anden; Sammelstaten ydes jo kun til Staten. Her derimod vil Omfkrivningen komme til at berøre Privatinteresser. Naar man ved Møntloven, ved den almindelige Omfkrivning i Genhold til den, ikke har troet at turde tage i Betragtning at lade smaa Kvantiteter bortfalde, der ikke gaa op, vil det, der forsvinder, dog for hver enkelt Betaling indskrænke sig til en Brøk af en Dre, hvormod det her kan blive et uberegneligt Multiplum af den Brøddel, man lader forsvinde. Det vil derfor ikke engang være i Overensstemmelse med selve Møntlovens Princip, at der i det Højeste maatte komme til at forsvinde en Brøk af Dre; thi dersom man lader en tilsvarende Brøk forsvinde af hvert Album, lader man forsvinde hele det Multiplum af Brøken, som kan være betinget gennem en større Ydelse. Er Ydelsen f. Ex. 16 Ldr. pr. Lde. Hartkorn, behøver det ikke nærmere Bevis, i hvilken Grad den forsvindende Brøk maa multipliceres. Naar altsaa en saadan Omfkrivning skulde findes nødvendig som Slutten paa Gjennemførelsen af Decimalsystemet, men rigtig nok ikke før den Tid, altsaa kun som Slutten, da tror jeg rigtig nok, man maatte tage Sagen fat paa en ganske anden Maade, end den ærede Forslagsstiller har gjort. Istedetfor at tage Hartkornlænden til Enhed og oversføre den usorandret, maatte man i mine Tanker nødvendigvis tage den mindste Skatteenhed, det mindste Hartkornsmaal, som nu kendes, til Enhed, altsaa den mindste tilstedelige Brøk af et Album, og saa søge nye Udtryk ikke, som den ærede Forslagsstiller har indskrænket sig til, for en Underafdeling af Hartkornlænden, men søge et nyt Udtryk for dette Multiplum af den mindste Enhed, hvilket naturligvis vil være nødvendigt i Handel og Vandel for ikke at komme til at tale om Tusinder af den mindste Enhed, hver Gang man skal udtrykke det. Ogsaa i den Henseende er Forslaget forfæilet, idet Opgaven ikke lader sig løse — om den overhovedet lader sig løse — paa den Maade, som den ærede Forslagsstiller har foreslaaet.

Forslagsstilleren (Bajer): Da den høitærede Finansminister tog Ordet under denne Sag, tænkte jeg mig jo nok, at den høitærede Finansminister var bleven opmærksom paa, at det gjaldt et Tab for Statskassen. Jeg har ogsaa været opmærksom paa, at der ganske vist kan ske en lille Skattelettelse, men det forekom mig dog, at den var saa mikroskopisk, at jeg for mit Vedkommende ikke vilde have bragt denne Sag paa Dmtale, naar Spørgsmaalet ikke var

blevet reist. At det, her er tilfaldet, skulde støde an mod Grundloven, var dog ikke faldet mig ind, eller at der var Tale om at krænke Tiendomsretten. Jeg kan sammensille dette Forhold med et andet meget bekendt, som tidt har været under Forhandling her, det er Topmaalet af Tienden. Det er et Spørgsmaal, som det forekommer mig, har faaet sin lille Broder ved denne Leilighed. Jeg skal iøvrigt ikke forlænge Forhandlingen; jeg haaber, at selv om der ikke kommer noget Videre ud deraf i denne Samling, Forslaget dog skal have gjort sin Nytte ved at henlede Opmærksomheden paa andre Spørgsmaal, som staa i Forbindelse hermed. Det er en Skjænsag, om man skal begynde fra den ene eller den anden Side, om det, som her er foreslaaet, skal være det sidste Skridt eller skal være det første, hvorfra man gaar videre.

Finansministeren (Estrup): Jeg ønsker dog kun at erindre om, at jeg ikke har betegnet Forandringen i Stattebetegnelsen, det at gaa over til Decimalsystemet, som stridende mod Grundloven, men jeg har kun sagt, at, naar man skal gjøre det, maa man gjøre det saaledes, at man ikke paa en betænkelig — og for mig meget betænkelig — Maade kommer i Kollision med private Interesser, som man ikke behøver, men som Forslaget har gjort — det er det, jeg har sagt.

Da ikke Flere begjærede Ordet, sluttedes Forhandlingerne.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling

vedtoges med 33 Stemmer mod 22.

Forslagsstilleren (Bajer): Jeg tillader mig at foreslaa Sagen henvist til et Udvalg paa 5 Medlemmer.

Lh. Nielsen: Den ærede Forslagsstiller har jo sagt os tidligere, at han blot vilde benytte Udvalget til at høre Ministeriet om Oplysninger, men jeg kan jo ikke negte, at jeg tror, at Indenrigsministeriet er tilstrækkelig overlæst med Spørgsmaal og vistnok vil faae flere. Vi vide jo, hvilke vigtige Interesser vi have paa Dagsordenen laar, og man veed fra de forskjellige Udvalg, hvormange Spørgsmaal der er stillet. Jeg er derfor tilbøjelig til at tro, at det er mere end nok. Jeg kan derfor ikke være med til at stemme for Udvalg og skal fraraade at stemme derfor.

Forslagsstilleren (Bajer): Det forekommer mig dog, at det ikke kan være saa overordentlig vanskeligt for Indenrigsministeren saa nogenlunde at meddele, hvor store Bekostningerne